

Motion till riksdagen 2010/11: MJ289

av **Staffan Danielsson (C)**

Den svenska livsmedelsproduktionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att koncentrera de politiska målen för jordbruket till hur den totala produktionens minskning ska vändas till en ökning.

Motivering

Jag har skrivit flera motioner tidigare om hoten mot den svenska livsmedelsproduktionen och om den alldeles för ensidiga fokuseringen på just hur den lilla andel av produktionen – ca 5 procent – som bedrivs ”ekologiskt” ska fås att expandera. Jag har all respekt för denna certifierade produktion, som innebär att många bekämpningsmedel inte tillåts och att mycket växtnäringstillförsel inte tillåts med mera.

Självklart ska ekoproduktionen liksom den vanliga miljövänliga produktionen ha stöd efter sina miljöfördelar, och självfallet är det att gratulera om marknadens efterfrågan resulterar i produktionsökningar.

Det blir dock fel när staten, riksdagen, ensidigt sätter upp höga mål för hur stor andel av åkermarken som ska odlas med utpekade odlingsystem (20 procent ekologiskt) samt anger riktlinjer för hur stor andel av den offentliga sektorns matinköp som ska vara ekologiska (25 procent).

Särskilt anmärkningsvärt blir det när uppnåendet av dessa precisa mål blir mycket viktigare än hur den vanliga miljövänliga svenska livsmedelsproduktionen (den ”konventionella”) utvecklas relativt den mat som importerats. Den svenska livsmedelsproduktionen har på några decennier minskat dramatiskt, med en tredjedel. Samtidigt ökar den importerade maten kraftigt och svarar snart för över hälften av vår livsmedelskonsumtion (idag ca 45 procent).

Resultatet av dessa två trender är att medan stor kraft riktas mot att öka den nisch som ekoproduktionen utgör minskar totalproduktionen av mat i

Fel! Okänt namn på

Sverige kraftigt. Detta innebär att världens mest miljö- och djuromsorgsvänliga livsmedelsproduktion alltmer ersätts av importerad mat som är producerad med betydligt sämre miljö- och djuromsorg än i Sverige.

Detta kallar jag för Det Stora Svenska Livsmedelshyckleriet. Det finns politiska partier och naturvårdsorganisationer som ägnar nästan all sin kraft åt detta.

Allmän enighet råder om "den svenska modellen" för livsmedelsproduktion; dvs att våra krav på miljövänlighet och god djuromsorg ska vara de högsta i världen och att stora krav ska ställas på att de följs via olika egenkontrollprogram och med växande kontrollapparater även från olika myndigheter. Detta är mycket ambitiöst och väl tänkt, och både jordbruksnäringen, riksdagen, myndigheter, medierna och handeln bejakar detta.

Hur har då denna "affärsidé" lyckats sedan den etablerades för ca 25 år sedan? Har den svenska matproduktionen expanderat som i vårt södra grannland Danmark? Matproduktionen i Sverige dras med stora lönsamhetsproblem och har minskat stadigt och konsekvent i 25 år.

Fortsätter denna utveckling i tangentens riktning torde Sverige om ytterligare 25 år ha tappat ytterligare en tredjedel av sin matproduktion, och importen svarar då för kanske 70 procent av vår konsumtion. Det är möjligt att ekoproduktionens andel av den tredjedel som vi själva producerar har ökat till kanske 30–40 procent, men detta förändrar ju inte det dramatiskt allvarliga i situationen.

Den utveckling jag här redovisat måste brytas. Fokus i den svenska jordbrukspolitikerna måste riktas på den vanliga miljövänliga matproduktionen, och dess minskning måste hejdas och vändas i en successivt allt brantare ökning.

Alliansregeringen har förtjänstfullt sänkt en del av jordbrukets skatter och börjat en satsning på Matlandet Sverige. LRF föreslår att en livsmedelsstrategi utvecklas där alla goda krafter kan samverka för att vända utvecklingen. Detta är steg i rätt riktning som behöver fullföljas och förstärkas.

Sveriges livsmedelsproducenter, inte minst de yngre företagarna, vill inget hellre än att satsa och expandera. Den grundläggande förutsättningen för detta är att förutsättningarna är sådana att produktionen kan bedrivas med lönsamhet. Denna har uppenbarligen varit alltför pressad de senaste decennierna, många upphör med sin produktion och alltför få har vågat eller kunnat investera.

En mycket känslig fråga är om de svenska miljö- och djuromsorgskraven och regelverken är så pass kostsamma och krångliga att deras merkostnader inte kunnat tas ut på marknaden, vilket medfört minskad produktion och ökad import. Mycket talar tyvärr för att så är fallet. Varken miljön eller djuromsorgen blir ju bättre om världens mest miljö- och djuromsorgsvänliga matproduktion successivt minskar samtidigt som den importerade maten breder ut sig kraftigt.

Ett exempel på detta är när samma samhälle som ålägger det svenska jordbruket höga miljö- och djurskyddskrav vid sina egna matupphandlingar frångår dessa och istället köper importerad mat. Denna utveckling måste brytas!

Allmän enighet råder om att Sverige inte ska se över sin miljö- och djurskyddslagstiftning trots att produktionen bara minskar och importen ökar. Jag

Fel! Okänt namn på

tror att en sådan översyn är nödvändig. Självfallet ska ambitionen vara att behålla vår tätposition i världen, men kan detta förenas med förenklingar som ger mer kostnadseffektiva möjligheter bör detta rimligen genomföras.

En ny livsmedelsstrategi eller matlandsvision måste våga utgå ifrån verkligheten, som den här beskrivits. Nödvändiga åtgärder är bl.a. följande:

- ? Göra en kraftansamling för att vända utvecklingen där alla goda krafter engageras.
- ? Göra en genomgång av de svenska miljö- och djurskyddsregelverken för att överväga kostnadsbesparingar och förenklingar och minskad byråkrati.
- ? Anpassa det svenska skatte- och kostnadstrycket på jordbruket till situationen i vår omvärld.
- ? Fortsätta arbetet med att förenkla regelverk och minska byråkratin.
- ? Uppmana all offentlig verksamhet (och gärna även företag och konsumenter) att sätta upp miljö- och kvalitetskrav vid sin matupphandling som motsvarar den standard som finns i våra egna lagar och regelverk.
- ? Koncentrera de politiska målen för jordbruket till hur den totala produktionens minskning ska vändas till en ökning.

Jag föreslår mot bakgrund av det anförda att riksdagen som sin mening ger regeringen detta tillkänna.

Stockholm den 18 oktober 2010

Staffan Danielsson (C)